ԹԻՒ 816 ՏԱՐԻ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 1881 ՕԳՈՍՏՈՍ 31

ՀԱՅԵՐԵՆԻՔ

10 փարայ **ՕՐԱԹԵՐԹ** 10 փարայ

ԱՋԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՆՐԱՀԱՍԿԱՆ

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան գինն է Պօլսոյ եւ գաւառաց համար 7 արծաթ մէճիտ կանխիկ. գաւառական թղթատարութեան ծախքը մեր վրայ է: Վեցամսեայ եւ եռամսեայ բաժանորդք ալ կընդունուին:

Լրագրոյս վերաբերեալ գիր կամ ճամակ պէտք է ուղղել առ Տէր-Խմբագիր Բիզա փաշա խան թ. 14: Խմբագրութեան ուղղեալ գիր եւ տրուիր: Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դրուշ է. աւելի անգամի համար սակարկութիւն կըլլայ:

ՆԵՐՔԻՆ

Մայրաքաղաքիս գեսպանները որոց ամենքն ալ հոս կը գտնուին այժմ, ուրբաթ օր Պէօյիւքտէրէ ռուսական դեսպանատունը ժողով մ'ըրին, և գլխաւորապէս Հայաստանի բարենորոգմանց (Պէռլինի դաշնագրին 61 րդ յօդուածը) վրայ վիճաբանեցան:

Պ. Նովիքօֆի բացակայութեան ժամանակ Քօրթի կոմսն էր դեսպանաց ընծայադոյնը:

— Եւրոպացի պատուիրակաց դրածին նայելով, Յունաստանի Թողուած երկիրներու յանձման գործողութիւնք գոհացուցիչ կերպով յառաջ կերթան:

— Հելլենական կառավարութիւնը Աթենք և Քօրֆու մէյմէկ մկիթ չինել որոշեր է մահմետական բնակիչներու համար:

— Բերա երևելի ընտանիքէ աղջիկ մը որ երիտասարդի մը սիրահարեալ է եղեր, իւր տարփածուին հետ խորհրդակցութեամբ գաղտնի տունէն վազվոր կը փախչի: Հայրը իւր աղջկան փախուստն իմանալով, քանի մը հոգի կը ղրկէ ետևէն, յանձնարարելով որ աղջիկը տուն բերեն: Նոր դեղեցիկ Հելլենը իւր հօրը ղրկած մարդոց չուզեր անսալ և կը խնդրէ տարփածուէն որ զինքն առնոյ ձեռքէն աղատէ: Սակայն ատենք համոզուելով որ քաղցրութեամբ աղջիկը տուն տանիլ անկարելի է, բռնի նաւակ մը կը դնեն հակառակ տարփածուին ընդդիմութեան: Օրիորդը ճանբան քանի մ'անգամ ինքզինքը ծովը նետելու վրձ կը վորձէ. սակայն անկարելի կը լինի և՝ ողջամբ հօրը տունը կը հասնի:

— 12 հոգիէ բաղկացեալ աւազակախումբ մը առաջնորդութեամբ Ալպտուլլահ անուն անձի մը կէլիպօլուի կողմերը ամեն տեսակ չարիք կը գործէր: Այս խումբը որ հօթը տաճիկ, երեք յոյն և երկու պուլղարէ կը բաղկանար, Հիւսէյին աղա անուն տաճիկ մը, կինը և զաւակները բռնելով, լեռը տարեր է, անոնց ունեցած հինգ հարիւր ոսկին և գոհարեղէնները յափշտակելով: Սակայն կէլիպօլուի ժանտարմաները ետևնէն և Իվնաալըի մէջտեղ սոյն հրոսակախումբը պաշարելով, արիւնահեղ կռիւ մ'ըրեր, աւազակներէն երեքը սպաններ, մին ծանրապէս վիրաւորեր և չորսը գերի բռներ է. իսկ Ալպտուլլահ և իւր չորս ընկերը յաջողեր են փախչելու: Ժանտարմաներէն միայն մին վիրաւորուեր է:

— Աթէնքի լրագիրները կը գրեն թէ Հելլենական ղօրաց Քարտիցա մտնելու գիշերը այսինքն օգ. 2 ին մեծ լուսավառութիւն լինելով քաղաքին մէջ, հրդեհ ծագեր և քաղաքին ամբողջ չուկան այրեր է: Եղած վնասն ընդ ամենը 15, 000 ոսկիի կը հասնի:

— Պրուսայի և Իսկիշէհիրի մէջ աւազակները շատցած են: Ատենք դեռ քանի մ'օր առաջ Թիւրքմէն վաճառականի մը վրայ գտնուած 1000 ոսկին յափշտակեր և ղայն սպաններ են Ախի-տաղի մօտ:

— Նէօլօղոս ստոյգ աղբերէ քաղելով կըսէ Յէ Եփրատի հովտին մէջ երկաթուղի մը չինելու խնդիրը յաջող կընթանայ: Անգղիական ընկերութեան որ նոյնին արտօնութիւնը կը խնդրէ, առաջարկած պայմանները նախարարաց ժողովը քննելով բարեփոխեր է և վեհ. Սուլթանին հաւանութեանը ներկայացուցեր է:

Այս տողերն անհաւատալի կը թուին մեզ:

— Թօփդաբուղի յոյն կինն մը իւր ամուսինը թունաւորեր է, սուրճին մէջ թոյն խառնելով: Անմիջապէս բժիշկ կանչուելով, ասիկա դեղփաթ տուեր է. սակայն կինը դեղը պարունակող գաւաթին մէջ վերստին թոյն դրեր և ամուսինը մեռուցեր է: Այս թունաւորութեան պատճառը սիրահարութիւն ըլլալ կը կարծուի. կինը Դանը Ցօթի անուն մէկը կը սիրէ և անոր հետ ամուսնանալ կուզէ եղեր: Կինը և տարփածուն անմիջապէս բռնուեր են. իսկ ըսպանելոյն դիակը գմբուսելով ոստիկանութեան դուռը ղրկուեր է քննութեան համար:

Թշուառ մարդը մեռնելու առեն ըսեր է թէ իւր կասկածը կնոջը վրայ է:

——

Երուսաղէմի մէջ գիւտ մ'ըրեր են որ թէև առանձին նշանակութիւն չունի ըստ ինքեան, սակայն ապագայ նշանաւոր հետաքննութեանց պատճառ եղած է: Քաղաքէն ոչ հեռի հողի մէջ փայտէ արկղ մը գտեր են զուտ ոսկիէ թերթերով պատած: Երուսաղէմի նահանգապետը հրեայ գիտնականներուն առաջարկեր է բացատրել թէ ուր կարող էր լինել Մովսէսի ուխտի տապանակը. որովհետև ոչ բաբելացիները ոչ հռովմայեցիները չունին այն: Գիտնականները պատասխաներ են թէ ուխտի տապանակը դեռ առաջին տաճարի քանդուելէ առաջ հողի մէջ թաղեց Երուսաղէմի առաքեալը: Դժբաղդաբար ոչ ոք չէ կարող ցոյց տալ թէ ուր տեղ թաղուած է նա: Արդեօք այն տեղ ուր տաճարը կանգնած է, թէ այն տարին վրայ ուր ներկայացեր է Մովսէս: Նահանգապետը այս մասին կ. Պօլիս գրեր և այժմ կըսպասէ եղեր որ Դուռը հին տաճարին տեղը փորելու հրաման տայ: Այն Շէյխը որուն կը պատկանի Ներբովթ լեռը, արդէն այս տեղը փորելու իրաւունք տուեր է:

Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին կինը, որ Անգղիոյ թագուհւոյն անդրանիկ որդին է, քանի մը օր Գաղղիա պիտի մնայ. սեպտեմբեր 10ին իւր զաւակաց հետ Հավր պիտի երթայ քանի մ'օր հոն մնալու համար, ուրկէ չոգենաւը կայսերազուն իշխանները և իշխանուհիները Ալիսէնկ պիտի տանի:

— Կալիֆիայի Փրիզմիլ քաղաքին մէջ ձերբակալուած Ռուս սպայները սահմանագլուխը ղրկուեր են, իսկ երեկոյ վրայ գտնուած թղթերը ոստիկանութեան ձեռքն են:

— Սանտուիչ կղզիներուն թագաւոր Կալակուան Անգղիայէն Պէրլին գնաց: Նա բոլոր նշանաւոր տեղերն այցելեց և շատ յարգանքով ու սիրով կը խօսակցեր: Լրագրի մը թղթակիցը թագաւորին այցելութիւն տալով, հետը անգղիերէն լեզուով խօսեր է, որով թագաւորը շատ լաւ կը խօսի եղեր: Թղթակիցն հարցուցեր է թէ կիրակի օրը իւր երկրին մէջ այնպէս խիստ կը պահեն լինչպէս կը պահեն Անգղիոյ մէջ: Թա-

գաւորը պատասխաներ է. «Այո, բայց ոչ այնքան խիստ. և սրճարաններն ալ չեն գոցուիր»։ Թղթակիցը կը հարցնէ. իսկ խմելու տեղերն արգիլուա՞ծ են. — Ի հարկէ մարդոց օղի խմելն արգիլուած է, ինչպէս ափիոնը, ապա թէ ոչ ժողովուրդը բոլորովին կը կոտորէր։ Թղթակիցը կը հարցնէ, իսկ ձեր բարլամէնթը ինչպէս կընթանայ։ -1864ի Սահմանադրութենէն ի վեր ներակոյսը և պատգամաւորներու ժողովը մեկտեղ նիստ կընեն, իմ պաշտօնէութիւնը չորս պաշտօնեաներէ կազմուած է, որոյ երկուքը անգղիացի և երկուքը բնիկ են։ Թղթակիցը կը հարցնէ. «Հաշիւները ի՞նչ լեզուով կը պահուին»։ — Հայալեան. իսկ անոնց համար որ չեն հասկնար, կը թարգմանուին։ Ընդդիմախօսութիւնք ինչպէս Եւրոպայի մէջ կըլլան, մեր մօտ չկան. կարծիքները կարող են տարբեր լինիլ, բայց անդամները առանձին խումբ չեն բաժնուիր, կառավարութիւնը պաշտպանելու կամ հակառակելու համար։ Թղթակիցը կը հարցնէ. «Սակայն Ձեր Մեծութիւնը կարո՞ղ է միասակար օրէնքը խանգարել իր վէթօով։ — Ի հարկէ, ես այս իրաւունքն կատարեալ ունիմ։ Դեռ մօտերս ափիոն ամէն տեղ ծախելու թոյլատրելու համար մի օրէնք հաստատեց բարլամէնթը. բայց ես չը հաստատեցի։ Թղթակիցը կը հարցնէ. «Ի՞նչ ընտրողական իրաւունք ունիք»։— Նա երեք տեսակ է, գրագիտութեան, տրուած հարկի քանակութեան և քաղաքային ազնուութեան համար»։ Թղթակիցը կը հարցնէ. «Ձեր մէջ կանայք ի՛նչ դիրք բռնած են»։ — Ինչ որ ձեր Եւրոպական կանայքը. բայց օրիորդք աւելի աղատութիւն կը վայելեն, սակայն պարկեշտութիւնը պահելով։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Տանցիկ 9 սեպտ.

Ջարին և Վիլհելմ կայսեր տեսակցութիւնն այսօր կատարեցաւ։

Ջարն այս իրիկուն Բէթերհօֆ կը վերադառնայ։

Պէռլին 9 սեպտ.

Հիւսիսային Գերմանական կաղէթ լրագիրը կըսէ թէ երկու կայսերաց Տանցիկի մէջ տեսակցելուն լուրը սուտ հնած էր, որպէս զի արքայասպանք հոն չվազեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եալովայի Ջէնկիլէը դիւղէն Ազգային Պատրիարքարան հասած ժողովրդական հանրագիրը մը դառնապէս կը դանգատի Ջերքէզներու դէմ, որոնք յափշտակութեան համար ամեն չարիք կը հասցնեն եղեր ժողովրդեան, սպանութիւն, գողութիւն, ննջգութիւն ևայլն. ճամբայները բոլորովին անապահով լինելով, մարդ չհամարձակիր դուրս ելնելու։ Հանրագիրը քանի մը ցաւալի դէպքեր յիշելէ վերջը կը լանդրէ Ազգ. Պատրիարքարանէն որ ժողովուրդը այս կեղեքիչներու ձեռքէն ազատելու համար Բ. Դրան գթութիւնը հայցէ։

Մայրաքաղաքիս գաղղիական դեսպան Վսեմ. Պ. Թիսօ չարաթ օր փոխադարձ այցելութեան գնաց Ս. Պատրիարք Հօր Ա. Պատրիարքարան. սակայն Ն. Սրբ. բազնութիւնը հոն չգտնելով, այցելատոմսը թողուց և մեկնեցաւ։

— —

Կիլիկիոյ կաթողիկոսական խնդրոյն համար երեկ մանաւանդ նիստ մը տեղի ունեցաւ Օրթագիւղ Եւսուգեան էֆ. ի տունը, ուր ներկայ կը գտնուէին Ս. Պատրիարքը, Կիլիկիոյ Տ. Մկրտիչ Ս. Կաթողիկոսը, Նորատունկեան էֆ. և այլ քանի մը երեւելի անձինք։

Կը կարծեմք գիտնալ թէ Ս. Կաթողիկոսը Բ. Դրնէն առաջած Պէրաթը Ս. Պատրիարք Հօր յանձներ է՝ և այս ու Կիլիկիոյ յարաբերական խնդրոյ մասին համաձայնութիւն գոյացնելու ջանքեր եղեր և մեծաւ մասամբ յաջողեր են։

— —

Գումգափուի, Ենիգափուի և Կէտիկվաշայի թաղական խորհուրդները երեկ համաթաղական նիստ ընելով, միացեալ վարժարանաց Հոգաբարձութեան հրաժարականն ընդունեցին և նոր Հոգաբարձութիւն մ՚ընտրեցին որ ուսեալ և ուսումնասէր անձերէ կը բաղկանայ։

Նորընտիր Հոգաբարձութեան յաջողութիւն կը մաղթեմք ի սրտէ։

— —

Միացեալ ընկերութեան երեսփոխանական ժողովը երեկ դարձեալ նիստ ըրաւ ի Գալաթիա ընդ նախագահութեամբ Ա. Ալթուն Տէրձի էֆենտիի։

Նախ փէշտիմալճեան էֆենտիի մէկ առաջարկութիւնը որ էր սեպտեմբեր 15ին ի Տփղիս գումարելի ուսուցչական ժողովին Միացեալ ընկերութեան կողմանէ երկու պատուիրակ ղրկել, ժողովը վիճաբանութեան առնելով որոշեց ընկերութեան ձախիւք երկու պատուիրակ ղրկել ի Տփղիս և նոցին ընտրութիւնը Տնօրէն ժողովին յանձնեց։

Ցետոյ վարժապետանոցի վիճակման լնդիրը վիճաբանութեան դրուելով, Տնօրէն ժողովոյ Ատենապետ Մ. Չերազ էֆ. վարժապետանոցի վիճակումը պաշտպանեց. իսկ ընդդիմաբան Արփիար էֆ. անոր չարունակութիւնը վատաբանեց. սակայն ի վերջոյ վիճաբանութեան մէջ չափազանց լեղու գործածուելով, ատեանը վիճակեցաւ վիճաբանութեան չարունակութիւնը յաջորդ նստին թողլով որ պիտի գումարի յառաջիկայ կիւրակէ օր։

— —

Բարձր Հայոց ընդհանուր հիւպատոս Պ. Թրօթթըր հազարապետն երեկ առաւօտ այցելութիւն տուաւ Լուսինեան Խորէն Սրբազանին ի Պէյիկթաշ, և երկար տեսակցութիւն մ՚ունենցաւ։ Ի մէջ այլոց կարևոր բանից՝ Պ. Թրօթթըր հերքեր է այն ղրոյց ղոր օտար լրագիրք ոմանք թշնամական ոգւով հրատարակեցին այս օրերս, իբր թէ Լորտ Տիւֆերին Հայկական խնդրոյն անհապաղ հեռագիր մը քաշած լինի ի Լոնտոն։ Պ. Թրօթթըր յայտներ է՝ թէ ընդհակառակըն՝ աղնիւ Լորտն իւր ուշադրութիւնը դարձուցած է Հայկական խնդրոյն վրայ, ղոր կը սերտէ անձամբ, և կը խորհի գործնական բարենորոգութիւններ առաջարկել Օսմ. կառավարութեան Հայաստանի համար, իւր պաշտօնակից դեսպանաց հետ խորհրդակցելով։

Պ. Թրօթթըր և իւր հետ ընկերակցող Պ. Պարնըմ, որ Անգղիոյ դեսպանատան քարտուղար է, մեկներ են, փափաք յայտնելով վերստին տեսակցիլ Ն. Սրբ. բազնսութեան հետ։

Մասիս

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վ.Ե.Հ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Թէհրանի գաղղիական դեսպանատան գործակատար կոմս Քասդլի երրորդ աստիճանի Օսմանիէ.

Դարատաղի իշխանին գործակատար Պ. Կուսթաւի երրորդ աստիճանի Մէճիտիէ.

Գաղղիոյ դեսպանատան Բէթրեվ չոդենաւին նաւապետ Պ. Բուսթանի երրորդ աստիճանի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել։

— Ազբիանուպոլսոյ կոնսակոլութեան ընդհանուր համալսակալ Նաֆըզ պէյ առժամանակեայ բացակայութեամբ մայրաքաղաքս եկաւ։

— Չմիւռնիոյ անգղիական հիւպատոսը իւր հպատակայ մէյոյն գատին անիրաւ վճիռ տալով, գատապարտեալը դեսպանին բողոքը և հիւպատոսին դէմ գոյ բանալով դատը չանհը է։

— Գարա Մուսալի և Ատաբազարի կողմերը հարստահարութիւն գործող հինգ աւազակներ ձերբակալուեր են։

— Երեկ առաջին նախարարը, Արտաքին և Դանձային գործոց նախարարները ժողով մ՚ըրին։

— Մայրաքաղաքիս առողջապահական ժողովն ալ Ատենի ժանտախտին նկատմամբ ժողով ընելով, ինչ ինչ միջոցներ գործադրել որոշեց, ժողովին նախագահ Իզէթ պէյ նախարարայ ժողովին ներկայանալով, գործադրութեան արտօնութիւն ստացաւ։

— Այժմ մաղն, այսինքն թիֆթիքի վրայ դրուած 6½ դահեկան տուրքը վ.Ե.Հ. Սուլթանի հրամանաւ 4½ի իջաւ։

— Երեկ գիշեր ժամը 3ին Տոլմա Պաղչէի արքունի ախոռը հրդեհ պատահելով բոլոր շէնքը այրեր, արքունի թանկագին կառքեր և շատ մը կարասիներ հրոյ ճարակ եղեր են. կըսուի թէ երեք չորս ձի և քանի մը մարդ ալ բոցերու զոհ եղեր են, կորուստը մեծ է, սակայն մանրամասնութիւնք տակաւին կը պակսին։

— Օգոստոս 23 թուականաւ Սէթենքէն Թան լրագրին հետևեալը կը գրեն.

«Օգոստոս 15ին Հելլենական սահմաններէը ճշդող յանձնաժողովը երեք շաբաթ ևանեայի մէջ մնալէ վերջը ճանապարհորդութիւնը չարունակեց. նախանդղիացի պատուիրակները յառաջացան. միւսներն ալ ատոնց ետևէն պիտի երթային Մէցօվայի մէջ միանալու համար. 20ի չափ ռահահորդք պատուիրակաց կառաջնորդէին։

«Մէցօվայի և Բերլինթերլիի միջև ան-

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. պետական տուրքերու տարեկան դրամագլուխ 18-82
» » բացարձակ սեփական տարադրամ 18-30

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԱՆԹԱՑ

Ոսկեդիր արծաթեայ ափսէ 5-25
» օձանոթ » » 8-10
Ս. գիշերազգեստ » » 12-25
Փիլիպոս վարդապետ » » 7-50
Փոխ. 1863 (Պարքեր) » » . . . . —
» 1865 (Պարքեր) » » 97-
» 1869 (Բերայ) » » 96-
» 1872 (գործ մը քրիստոնեայ) 31-
» 1873 (Բերայ) » » 95-
Թղթադրամ Օսմ. Լիր. 3- 90
» յատկութիւն » 105
Երկրորդ վիրաբուժական ճեմարան 57-50
Լուսաւորչեան » 14-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՒՄԱՐ

(Օսմ. ոսկիով 100 տուրքին)

Ընդհանուր ելեւմուտք 109- 6 | Տարեկան զօրամաս 92-
Պետական » 87- 6 | Ընդհանուր ծախք . . 107- 46
Ռազմական » 89-30 | Պետական » . . 126-15
Փոխ » 51- | Ընդհատ » . . 208-
Ընդհանուր ելեւմուտք 8-61 | Պետական » . . 204-

Ս. Ա. Ղազարեան

Ս. Ա. Ղազարեան

Ս. Ա. Ղազարեան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾ

(Ըստ Ս. Ա. Ղազարեանի)

Ս. Ա. Ղազարեան 1
Ներածական 3
Ֆիզիքական աշխարհագրութիւն 5
Ընդհանուր տեսութիւն 5
Լեռնագրութիւն 7
Ջրագրութիւն 11
Կլիմայագրութիւն 14
Բուսականութիւն 16
Կենդանական աշխարհ 17
Մարդաբանական տեսութիւն 18
Ազգագրական տեսութիւն 19
Քաղաքական աշխարհագրութիւն 20
Ընդհանուր տեսութիւն 20
Վարչական բաժանում 21
Ազգաբնակութիւն 22
Ազգագրական տեսութիւն 23
Ընդհանուր տեսութիւն 23
Ազգագրական տարրերը 24
Ազգագրական տարրերը 25
Ազգագրական տարրերը 26
Ազգագրական տարրերը 27
Ազգագրական տարրերը . . . . .

խումբ մ՚անփորձ երիտասարդ յարձակին ի վերայ Ս. Աթոռոյ վեհափառ Հայրապետին, Դեր. Մխաքան կղերայ, սինօդի անդամներուն և այլոցն. յայտնի իսկ է թէ հետևութիւն պիտի ըլլայ բարեկարգութեան խանգարումն, կրօնից բարձումն և դիմել յանաստուածութիւն; վերջապէս անմտութիւն բորբոքել ի սիրտ երիտասարդի, գաւազան և խրատ հեռի է ինմանէ. առակայ իբ. 15: Ուստի առ ի բարձումն գայթակղութեան և ի միամտութիւն կրօնասէր և ազգասէր անձանց խմբագիր սէր Ձեր ազգօգուտ և անկողմնակալ թերթերու մէկուն միջոցաւ հրատարակելու չնորհ ընելնիդ կը խնդրեմ:

Գետրոս Ծ. վրդպ. Կալհօկեցի
Նախկ. Առաջ. Օգերդու

1881 օգոստ. 27
ի Մայր եկեղեցին, որ ի Դումգաբու

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմք թէ Ընկերութեանս երուսաղէմի ներկայացուցիչ Մեծ. Պ. Յարութիւն Թորոսեանի ձեռամբ, տեղւոյն բաժանորդագրութեան հասոյթէն ստացանք 528 (հինգ հարիւր քսան և ութ) դահեկան արծաթ: Նոյնպէս Մալկարայի Մասնաճիւղի բաժանորդագրութենէն ընդունեցանք երկու Օսմ. ոսկի, Մեծ. Պ. Դ. Շուպարլեանի միջոցաւ:

Մարսիլիայի ազգայիններէն Մեծ. Պ. Ղուկաս Ջաքեան 1 օրինակ 1881 տարւոյ «Արևելեան Մամուլ» նուիրած է Միացեալ Ընկերութեան վարժարանաց:

Ի դիմաց Միացեալ Ընկերութեանց
Տնօրէն ժողովոյ

Աւետնադպիր — Աւետնապետ
6. Արշակունի — Մ. Զերազ
29 օգոստ. 1881
Կ. Պոլիս

ՊԻՐՊԻՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանիս Տնօրէնութիւնն պատիւ ունի ծանուցանել որ աշակերտաց վերադարձան տեղի պիտի ունենայ ի 1 սեպտ. երեքշաբթի օր, և դասախօսութիւնք պիտի սկսին հինգշաբթի:

Վարժարանիս մէջ կաւանդուին նախակրթական և երկրորդական ուսմունք: Քրիստոնէական, Մայրենի լեզու, Դրագիտութիւն, Պատմ. Դրագիտութեանց, Փիլիսոփայութիւն, Տնտեսագիտութիւն, Չափական և Բնական գիտութիւնք ամեն ճիւղերով, Տոմարակալութիւն և Առևտրական թղթակցութիւն, Ընդհանուր պատմութիւն և Աշխարհագրութիւն, Գաղիերէն, Տաճկերէն և Անգլիարէն լեզուք. Գեղագրութիւն, Գծագրութիւն, երաժշտութիւն և Մարմնամարզք ուսմանց Ճայտագիրն կը կազմեն:

Այս Ճայտագիրն կը դործադրուի ազդային և օտարազգի անդամներէ բաղկացեալ ընտիր Ուսուցչական մարմնոյ մի ձեռքով:

Տնօրէնութիւնն ապահով է թէ որպէս ցարդ՝ նոյնպէս և այսուհետև պիտի վայելէ ծնողաց վստահութիւնն, որք միշտ գոհ պիտի մնան իւրեանց զաւակաց կըրթութիւնն յանձնած լինելով իւր խնամոյ:

Ընդունելութեան պայմանց վերայ ծնողք կամ պաշտպանք կրնան ուղղակի բանակցիլ Հիմնադիր-Տնօրէնին կամ Գեր-Տնօրէն Մեծ. Աւետիս Էֆ. Առանձարի հետ, վարժարանին մէջ, սկսեալ յ30 օգոստոսէ:

1881 օգոստ. 28 — Հիմնադիր-Տնօրէն
Իւակիւտար — Ռ. Ե. Պէրպէրեան

Ա. Զ Դ

Միկարի թղթին ընդելագոյնն է Ռոպէնսօն անուանեալ Պրազիլիոյ թուղթը, որ կը գտնուի Տէմիրգաբուլեան եղբարց վաճառատներն ի Ղալաթիա և ի Պոլիս, և Ֆրէնկեան գրատունն:

10—9

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՈՌՆ ԵՒ ԿՆՈՋ

Հեղինակ Տօքթէօր Ի. Գլէման Բարիզի բժշկական ճեմարանէն. Թարգմանեց 1877ի տպագրութենէն Ե. Արմաւիր:

Թէ ինչ պէտք է գիտնան ամուսնացողք իրենց ամուսնութեան նախընթաց օրը. — Ինքզինք սիրցնելու միջոցները. — Ամուսնութեան ապագեցութիւնն ամուսնոց ֆիզիքականին և բարոյականին վրայ. — Ծննդական գործարանաց առողջաբանութիւն. — Անկարողութիւն և իր գարմանները. եւն. եւն:

Սոյն խիստ օգտակար գիրքը որ թէ ամուսնացելոց և թէ ամուսնութեան պատրաստուածներու ընթերցման անհրաժեշտ է կը ծախուի ամէն գրավաճառի քով. Գին 8 դուրուչ:

Ա. Զ Դ

Գումգաբու Հիսար տիպի Աճէմ տաղի կոչուած սեղը «Միութիւն (Ինօսիս) անուն ծովվեղերեայ համաղգային զբօսարան մը բացուած է ուր թէ եւրոպական և թէ տաճկական նուագածուները կը նուագեն ուրբաթ, շաբաթ և կիրակի օրերը:

Ճաճախորդք թէ ծովեղերեայ դիրքին, թէ ըմպելեաց մաքրութեան և թէ հանգստութեան մասին շատ գոհ կըլլան: Ուզողը կրնայ փորձել:

ՊԱՃԷՊԱՆ ՕՂԼՈՒ ՎԷ ԳՈՒՄ.
Ստամպոլ Րիզա փաշա խան Ն: 3

ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՍԻԿԱՐԻ ԹՂԹԻ

Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ ԽԱՆ Թ. 3

Այս անունով նոր գործարան մը բացուած է Րիզա փաշա խան թիւ 3 սենեակը, ուր կը պատրաստուին խիստ մեծ խնամով եւ ամեն գնով ամէն տեսակ ազնիւ Թուղթ Մարսիլիա յէն յատկապէս բերուած ընտիր տեսակով վրայ:

Գործարանիս վարչութիւնը պատրաստ է մայրաքաղաքս գտնուած գոմխիօնճիներու հետ բանակցիլ եւ անոնց ուզած տեսակաւ Թուղթ պատրաստել. նոյնպէս պատրաստ է գաւառներէն այս մասին յանձնարարութիւններ ընդունիլ եւ որոշեալ ժամանակին յանձնել, ինչ քանակութեամբ որ ուզեն:

Վարչութիւնս ոչն ձեռնարկութեան հետ բարեգործութիւնն ալ միացնել ուզելով, որոշած է վաճառման արտիւնքին 3 առ 0,0 ը Ազգ. Հիւանդանոցին եւ Միացեալ ընկերութեան նուիրել կէս առ կէս:

Վարչութիւնս կը յուսայ որ ճաշակի տէր եւ ազգային կարեւոր հաստատութեանց նպաստելու փափաք ունեցող ազգայինք պիտի գութան առեւտուրի փորձ մ՚ընել սոյն գործարանին հետ, զորս բան սումինայի գոհ ընելու համար ջանք եւ աշխատութիւն չպիտի պակսին:

Կը ծախուի ամէն ծխավաճառաց քով եւ Կեդրոնատեղին է Րիզա փաշա խան Թիւ 3 սենեակը Ս. Ղ. Պարտիզպանեան եւ Ընկ. Գործարանը:

ՅԱՆԿ ԳՐՈՑ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
Ե. Մ. ՏՆՏԵՍԵԱՆ

	Ղ. Փրկ.
Վարժութիւն ձայնաւոր մանկանց	6
Նկարագիր երգոց հայաստանեայց եկեղեցւոյ	3
Օսմանեան քերթուած	2
Որ է մեզաւոր կանանց վերաբերեալ	1 20

Հանգուցեալ Պ. Ե Մ. Տնտեսեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած վերոյիշեալ գրքերը կը վաճառուին իրենց գիներովը հատով առնողի համար. իսկ 10 ով առնողի զնդէ կը լինի:

Կեդրոնատեղին է Պահճէ քաքու մաքսատան կարգը կամուրջի մօտ Ս. Ե. Փափազեան գրատունը. Թիւ 56:

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵԱՔԼԷՆՍ ԵՒ Ի ՋՄԻՒՈՒԻՆ

Հանդերձ դիտողութեամբ նկարագրեաց Ե. Գուրգէն.

Պատմական տեղեկութիւնները պարունակող ընտիր գրքոյկ մ՚է խիստ յարմար գպրոցական պարգեւաբաշխութեանց որոյ 50 օրինակին գինը Ս. Փրկչի Աղբ. Հիւանդանոցին յատկացեալ է: կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով իգին 6 ղրուչ:

Կեդրոնատեղին է Աբամեան գրատունը:

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵԼԵՒՁԷԹԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳՕՆՓԻ ԲՂՔԱՐՔ ԵՒ ՇԱՀԻՆԻ

109 Ղալաթիա. Սանտըգճըլար փողոց 109

Ստորագրեալքս առևտրական բոլոր պատասխանատուութիւնը մեր վրայ առնելով Գօնփի եղբարց եւ Շահինի հետ ընկերութեամբ Ղալաթիոյ Սանտըգճըլար փողոց թիւ 130 գործատունն հաստատեցինք ի վեր՝ արժանապէս քաջալերուեցանք պատուարժան յաճախորդաց բազմութենէն: Ամէն ոք լաւ գնահատեց մեր գործարանէն ելած ծխախոտին ընտրութիւնը, ճաշակը եւ գինուորուն չափաւորութիւնը տեսակետուն համեմատութեամբ. ուստի եւ մեզ հարկ եղաւ, աւելի ընդարձակ ասպարէզ մը տալ մեր գործատուութեանց:

Եւ նախ՝ մեր գործարանն ու վաճառատունը փոխադրեցինք առաջուն գիմացը 109 թիւ չէնքին մէջ, եւ իր անհամեմատ ընդարձակութեամբը խիստ յարմարութիւն ունի թէ մայրաքաղաքէս թէ գաւառներէն եւ թէ օտար երկիրներէ եկած բազմաթիւ հրամանները յոյժ գոհացուցիչ կերպիւ եւ փութով կատարելու:

Երկրորդ՝ ծխախոտ բերքն արտադրող ամեն կողմ եւ մանաւանդ յՆիճէ յատուկ գործակալներ կարգելով սկսած ենք մանաւանդ խնամօք պատրաստել տալ բերքը եւ ահա այս խնամոց եւ զգուշութեանց չնորհիւն է որ այսօր ամենընտիր եւ հոտաւէտ ծխախոտներ կարող ենք մատակարարել նաեւ 150 նոց, 200 նոց, եւ 300 նոց եւ աւելի բարձր գիներով ըստ սեռակին:

Այսուհանդերձ ոչ ոք պիտի վարանի իւր ճաշակին յարմար ընտիր ծխախոտ գտնելու մասին, բաւական է պիտի մեր վերոյիշեալ գործատունն ի Ղալաթիա Սանտըգճըլար փողոց թիւ 109, եւ կամ ամեն ծխավաճառներէ խնդրել մեր գործարանէն ելած ապրանքներէն:

Ծան. Օտար երկիրներէ ապրանք ուղղուները կը մատակարկին այն մենաշնորհին, զոր ունինք կայսերական կառավարութենէն, որ է պանտարոլի տուրքէն ազատ ըլլալ, որով 0/0ին 20 չափ կուսնանան:

Վաճառատուներն են.

Ղալաթիա Սանտըգճըլար	թիւ 109
Զէյնան դարու Զէօմլէկճիլեր	» 29
Իզմիր–Իզմիւր	» 56

ՏԷՄԻՐԳԱՓՈՒԼԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՏԷՐ–ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. Ց ՄԵԼԻՔԵԱՆ